

Խառը թվերի հանումը/ մաս 3

2 խառը թվերի տարբերությունը գտնելու համար

- պետք է համեմատել նվազելիի և հանելիի կոտորակային մասերը
- եթե նվազելիի կոտորակային մասը մեծ է հանելիի կոտորակային մասից, ապա պետք է առանձին-առանձին կատարել ամբողջ մասերի և կոտորակային մասերի հանում և իրար գումարել ստացված արդյունքները:

Օրինակ՝

$$2\frac{3}{6} - 1\frac{2}{6}$$

$$\text{Համեմատենք } \frac{3}{6} > \frac{2}{6}$$

Ուրեմն՝

$$2\frac{3}{6} - 1\frac{2}{6} = (2 - 1) + \left(\frac{3}{6} - \frac{2}{6}\right) = 1 + \frac{1}{6} = 1\frac{1}{6}$$

- եթե նվազելիի կոտորակային մասը փոքր է հանելիի կոտորակային մասից, ապա նվազելիի կոտորակային մասին պետք է ավելացնել 1՝ այն հանելով նրա ամբողջ մասից ու կիրառել նախորդ կանոնը:

Օրինակ`

$$3\frac{1}{6} - 1\frac{5}{6}$$

Համեմատենք $\frac{1}{6} < \frac{5}{6}$

$$\begin{aligned} \text{Ուրեմն } 3\frac{1}{6} - 1\frac{5}{6} &= 2 + 1\frac{1}{6} - 1\frac{5}{6} = 2 + \frac{7}{6} - 1\frac{5}{6} = \\ &= (2-1) + (\frac{7}{6} - \frac{5}{6}) = 1 + \frac{2}{6} = 1 + \frac{1}{3} = 1\frac{1}{3} \end{aligned}$$

Առաջադրանքներ

- **Կատարեք խառը թվերի հանում:**
- $18\frac{13}{16} - 11\frac{11}{16} = (18 - 11) + \frac{13}{16} - \frac{11}{16} = 17\frac{2}{16} = 17\frac{1}{8}$
- $12\frac{4}{25} - 1\frac{3}{50} = (12 - 1) + \frac{4}{25} - \frac{3}{50} = [25, 50] = 50 \frac{4 \times 2}{50} - \frac{3}{50} = \frac{8}{50} - \frac{3}{50} = \frac{5}{50} = 11\frac{5}{50} = 11\frac{1}{10}$
- $30\frac{3}{4} - 11\frac{5}{28} = (30 - 11) + \frac{3}{4} - \frac{5}{28} = [4, 28] = 28 \frac{3 \times 7}{28} - \frac{5}{28} = \frac{21}{28} - \frac{5}{28} = \frac{16}{28} = 19\frac{16}{28} = 19\frac{4}{7}$
- $24\frac{3}{5} - 21\frac{2}{9} = (24 - 21) + \frac{3}{5} - \frac{2}{9} = [5, 9] = 45 \frac{3 \times 9}{45} - \frac{2 \times 9}{45} = \frac{27}{45} - \frac{10}{45} = \frac{17}{45} = 3\frac{17}{45}$
- $8\frac{3}{6} - 6\frac{2}{8} = (8 - 6) + \frac{3}{6} - \frac{2}{8} = [6, 8] = 24 \frac{3 \times 4}{24} - \frac{4 \times 2}{24} = \frac{12}{24} - \frac{8}{24} = \frac{4}{24} = 2\frac{4}{24} = 2\frac{1}{6}$

- $10\frac{2}{3} - 3\frac{3}{20} = (10 - 3) + \frac{2}{3} - \frac{3}{20} = [3,20] = 60 \frac{2 \times 20}{60} - \frac{3 \times 3}{60} = \frac{40}{60} - \frac{9}{60} = \frac{31}{60} = 7\frac{31}{60}$

- Ուղղանկյան լայնությունը փոքր է նրա երկարությունից $1\frac{1}{8}$ մ-ով, հաշվեք ուղղանկյան պարագիծը, եթե նրա երկարությունը 4 մ է:

7 1/8